

[nyheter om eu]

EU-kritik mot svenska visstidsregler

EU-kommissionen anser att Sveriges regler för att motverka missbruk av visstidsanställningar inte är tillräckligt tydliga.

EU:s direktiv om visstidsarbete säger att medlemsländerna ska förhindra missbruk av tidsbegränsade anställningar. EU-kommissionen anser att Sverige inte uppfyller kraven i direktivet och har därför skickat en varning, en så kallad formell underrättelse, till Sverige.

Kommissionen menar att Sverige saknar en tydlig övre tidsgräns för flera på varandra följande visstidsanställningar vid vikariat och allmän visstidsanställning. Kommissionen bedömer att lagen ger utrymme för arbetsgivare att stapla tillfälliga anställningar på varandra. Den anser också att Sverige saknar regler mot missbruk av visstidsanställningar för säsongsarbete och för arbetstagare som fyllt 67 år.

Visstidsanställningar är en anställningsform där företaget kan lägga alla risker vid konjunkturförändringar på den enskilde arbetstagaren. Som visstidsanställd kan du jobba på en arbetsplats i upp till fem år, men ändå sägas upp före personer med avsevärt kortare arbetstid. Uppsägningstiden är dessutom begränsad till en månad vilket gör det till en mycket osäker anställningsform.

I LO-rapporten "Anställningsformer år 2009" framgår att andelen visstidsanställningar ökar när konjunkturen tar fart. När den sedan vänder är det de visstidsanställda som först får gå. Då konjunkturen senast stod på topp år 2007, hade andelen visstidsanställda ökat till 16 procent av samtliga an-

ställda och uppgick till 622.000 personer. Två år senare hade andelen minskat till 13,7 procent. Antalet visstidsanställningar hade då minskat med drygt 84.000.

Inom två månader ska Sverige besvara EU-kommissionens varning annars väntar ytterligare påföljder.

Det var den fackliga centralorganisationen TCO som klagade till EU-kommissionen. TCO ville att kommissionen skulle kontrollera om den svenska lagen om anställningskydd (LAS) som började gälla den 1 juli 2007 överensstämmer med EU:s regler.

Arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin anser att kommissionen är helt fel ute. Därför ser regeringen inga skäl till att ändra reglerna för tillfälliga anställningar.

Rätt eller fel, den principiella frågan är om de regler som gäller på svensk arbetsmarknad ska bestämmas av de 349 folkvalda riksdagsledamöterna eller av 27 ickevalda EU-byråkrater i Bryssel.

Gösta Torstensson

Sverige får hålla till godo med resterna

I och med Lissabonfördraget tar EU flera betydande steg vad gäller utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. EU blir en försvarsallians av Natomodell och medlemsstaterna har förbundit sig att "den gemensamma försvarspolitik" ska "leda till ett gemensamt försvar". Lissabonfördraget innebär också att EU ska tillsätta en utrikesminister, som i fördraget kallas "unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik".

Catherine Ashton, brittisk baronessa

och labourpolitiker, fick jobbet som EU:s utrikesminister i december förra året. Sedan dess har hon varit upptagen med att bygga upp "en europeisk avdelning för yttre åtgärder", ett utrikesdepartement för att tala klartext, som nu döpts till The European External Action Service, EEAS, eller EU:s utrikestjänst.

När EEAS på sikt nått sin fulla kapacitet kommer EU:s utrikesförvaltning att bilda en byråkratisk jättekoloss med uppemot 6.000 anställda i Bryssel och på ambassader runt om i världen när den är på plats. (Tanken är att EU-ambassaderna världen över i framtiden ska ta över uppgifter från de enskilda ländernas ambassader.)

Ashtons utrikestjänst ska i princip vara en egen maktbastion inom EU, skild från kommissionen, ministerrådet och parlamentet.

Enligt Lissabonfördraget ska "personalen vid den europeiska avdelningen för yttre åtgärder" rekryteras från tre grupper; rådets nuvarande generalsekretariat, kommissionen och de 27 medlemsländerna.

Var en som känner till EU inser att en sådan operation innebär dragkamp mellan olika intressen.

Dels mellan medlemsländerna å ena sidan och kommissionen och i viss mån parlamentet å den andra. Dels slås medlemsländerna inbördes om de mest åtråvärda posterna som ambassadörer och topptjänstemän i EEAS.

Ashton har utsett en grupp som förbereder utnämningarna, och den består enbart av företrädare för unionens stora länder. Sverige och andra småländer får hålla tillgodo med resterna efter stormakternas huggsexa.

Eva-Britt Svensson

EU:s finansministrar enades om grekisk räddningsplan

Vid finansministermötet i Bryssel kom man överens om en grekisk räddningsplan. Inga detaljer om hur räddningsplanen kommer att se ut eller finansieras har ännu lämnats ut. Greklands skuld beräknas stiga över 290 miljarder euro i år och skulle därmed ha ett budgetunderskott på 12,7 procent av BNP. Tidigare i månaden presenterade Grekland sparåtgärder som ska minska budgetunderskottet till 8,7 procent. Om Grekland riskerar konkurs, kommer alla 16 euroländerna bli tvungna att stå för notan, menar Luxemburgs premiärminister Jean-Claude Juncker.

Dansk förening dömd för terrorbrott

Patrick Mac Manus, ordförande för den danska föreningen Opror, fick nyligen en villkorlig fängelsedom på sex månader. Anledningen är att föreningen ska ha stöttat colombianska Farc och palestinska PFLP ekonomiskt. Båda organisationerna finns med på EU:s terroristlista.

Patrick Mac Manus ska dessutom betala 55.000 danska kronor för rättegångskostnader. Enligt Opror valde man att skänka pengar till Farc och PFLP för att få igång en debatt om terroristlagstiftningen. Opror är överraskade över domen och menar att danska domstolar inte har kompetens att bedöma förhållandena i Colombia och Palestina, enligt den danska tidningen Politiken.

EU kräver tillbaka jordbruksstöd

EU-kommissionen kräver tillbaka nästan 3,5 miljarder kronor från medlemsländerna i felaktigt utbetalda jordbruksstöd. Sverige måste betala tillbaka cirka 31 miljoner kronor. Sverige har inte skött kontrollen av de så kallade tvärvillkoren på ett korrekt sätt och måste därför betala tillbaka pengar till EU. För att ha rätt till stöd måste bönderna följa regler för miljö, växtskydd, folkhälsa, djurhälsa och djurskydd. En liten del av stödpengarna har dessutom betalats ut för sent. Grekland måste betala tillbaka mest pengar, drygt en miljard kronor,

eftersom de inte kontrollerat utbetalningarna tillräckligt noggrant. Polen har näst högst återbetalningskrav och måste betala tillbaka nästan en miljard kronor.

EU-kommissionens granskning av hur jordbruksstödet betalats ut genomfördes i februari 2007 och gäller åren 2005-2006.

EU-parlamentet vill beskatta transaktioner

EU-parlamentet har, på initiativ från utskottet för Ekonomi- och valutafrågor (ECON), antagit en resolution som uppmanar EU-kommissionen att utarbeta en plan för en skatt på finansiella transaktioner. Detta i god tid inför G20-mötet i juni för att EU då ska kunna lägga fram ett gemensamt förslag.

Syftet är att förhindra överdrivet risktagande av finansiella institutioner. Ledamöterna anser även att EU bör gå före och skapa en egen skatt på finansiella transaktioner om det inte är möjligt att införa en global skatt. EU-parlamentet uppmanar även kommissionen och ministerrådet att undersöka om den eventuella transaktionskatten skulle kunna finansiera utvecklingsarbete och om den skulle kunna bidra till EU:s budget.

Moderaten Gunnar Hökmark (EPP) var kritisk till förslaget.

– Att beskatta finansiella transaktioner kommer inte att hindra finansiella transaktioner. Det kommer inte ens att hindra det som ibland kallas spekulativa investeringar. Det kommer att hindra de stora flödena av normala investeringar och av den handel som vi behöver. Och jag tycker att det finns alla skäl att vara försiktiga och tveksamma när vi diskuterar den här frågan, sade Hökmark.

Konflikt mellan olika domstolar

Den 17 mars lade EU-kommissionen förslag om att EU ska ansluta sig till Europakonventionen för mänskliga rättigheter, ofta kallad Europakonventionen. EU-kommissionären Viviane Reding föreslås få förhandlingsmandat att för EU:s räkning tillträde konventionen.

Redan nu finns EU:s stadga om

grundläggande rättigheter som trädde ikraft samtidigt som Lissabonfördraget och EU har sedan tidigare förklarat sig följa Europakonventionen. När nu EU formellt ska tillträda Europakonventionen uppstår en märklig situation genom att såväl EU-domstolen i Luxemburg som domstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg kommer att övervaka tillämpning och efterlevnad av de respektive regelverken.

Vad som händer om och när det uppstår en motsättning i domstolarnas tolkningar av en specifik rättighet, typ föreningsrätten, är skrivet i stjärnorna. Men hitintills har EU-domstolen aldrig gjort avkall på sin exklusiva rätt att tolka EU:s fördrag och lagstiftning. Och så lär det nog förbli.

Sverige leder piratjakt

Sverige tar över ansvaret i jakten på pirater utanför Somailas kust. EU:s flottstyrkor ska ledas av HMS Carlskrona som nyligen lämnade Blekinge för sitt nya uppdrag i Indiska oceanen utanför Afrikas östkust.

Där övervakas havet i EU-operationen Atlanta, som leds av det europeiska försvarssamarbetet EU Navfor. Den 14 april tar Sverige för första gången över ledningen för flottstyrkorna under fyra månader. Chef blir flottiljamaral Jan Thörnqvist.

Hårda regler för medborgarinitiativ

Möjligheten till så kallat medborgarinitiativ infördes då Lissabonfördraget trädde ikraft den 1 december 2009. Medborgarinitiativet innebär att en miljon EU-medborgare kan gå samman och uppmana EU-kommissionen att lägga förslag på ett område där institutionen enligt EU-bestämmelserna får lov att göra det.

EU-kommissionen har nu föreslagit mer specifika krav för medborgarinitiativ. Bland annat föreslår kommissionen att initiativet måste ha stöd från minst en tredjedel av EU-länderna, alltså idag från minst nio länder. Kommissionen föreslår också att underskrifterna ska samlas in under högst ett år. Innan kommissionens förslag kan träda ikraft ska det godkännas av både EU-parlamentet och ministerrådet.